

at man tør ganske sikkert nære Haab om, at, ligesom de gamle Latinskoler, vi have modtaget med deres latinske og i tidligere Tid saa godt som udelukkende theologiske Præg, vare den Maade, hvorpaa en tidligere Tid søgte at fyldestgjøre sine Fordringer til en højere Dannelse, saaledes ville disse ogsaa fremdeles, ligesom der i saa Henseende er skeet en meget god Begyndelse, undergaae de fornødne Reforme. Det er altsaa ikke blot det, der er mig betænkeligt, at det er en sær Maade at gjøre det næste Skridt til en Reform, hvortil der skulde være lagt en dybt- og vidtgaaende og fremstuenende Plan, men at det er saa langt fra, at det System, der i disse 4 Lovudkast foreligger, egentlig kan betragtes som afsluttet, at der, ikke hemmeligt, men aldeles aabenlyst, lurer der bagved endnu videre gaaende Fordringer. Dette er skeet ved Spørgsmaalet om Nedlæggelsen af en af disse højere Dannelsesanstalter, hvori Theologien vistnok nu er reduceret til et passende Minimum, og hvori Latiniteten maaskee spiller en større Rolle, end En og Anden kunde ønske, men for mig dog ikke staaer som en laugsmaessig Latinskole, men som et af de større Instituter, der ere udstyrede med alle de nødvendige materielle og aandelige Betingelser for at repræsentere et Led i de højere Dannelsesanstaltens Række i mit Fædreland, og det er det, der forekommer mig i mange Henseender at være betænkeligt. Selv om det nu var forudsat, at en af de jydske Latinskoler burde nedlægges, — jeg ved ikke ret, om jeg skal sige, for at give et Sonoffer til denne Tendents, der er rettet imod dem alle, eller for at tilvejebringe større Kræfter til at lade de andre saa meget fyldigere gjøre Fyldest for deres Næmed, — forekommer det mig dog, at de Motiver, der ere anførte for Valget, ere overmaade svage. Jeg føler mig af meget naturlige Grunde meget generet ved at gaae ind paa det, selv for aldeles Uvedkommende, meget ubehagelige Spørgsmaal om en saadan Sammenligning; imidlertid er det dog aldeles vist, at, naar der opføres Veilænger, og de paa ingen Maade tale til Fordeel for den Skole, man anstiller Sammenligning med, naar Motiverne ere overordentlig rørte over, at der i Horsens er ved frivillig Sub-

scription tilvejebragt 2,800 Rbd., medens det er oplyst, — jeg antager nemlig det, som jeg har 201 Vidner for, naaget jeg ikke personlig har Biskhed derom, for at være beviist, — at der idetmindste er tilvejebragt eller tilbudt af vederheftige Folk det Dobbelte for den her foreliggende Skole, naar der endelig gjøres opmærksom paa det stigende Discipelantal i Horsens, og dette dog ikke engang har naaet det Discipelantal, der findes i Kolding, da ere disse Argumenter overmaade slette, og det tør jeg sige, at jeg vilde paastaae, om jeg stod Horsens ligesaa nær, som jeg staaer Kolding. Jeg vil ogsaa gjøre opmærksom paa, hvad der forøvrigt et Par Gange er nævnet, at det med Hensyn til Slesvig ingenlunde er ganske uvigtigt, at der er den størst mulige Afgang for den derværende danske Befolkning til at skaffe sig en saadan højere Dannelse. Det er jo aldeles vist og ogsaa tydeligt udtalt af den høitæredede nuværende Cultusminister, at han har foresundet Forslagene tilligemed deres Motivering fuldt færdige fra sin Formand i Embedet, og selv uden hans Erklæring vilde Ingen kunne være i Tvivl derom, naar man saae hen til Datoerne; men det er jo ogsaa Alle, der have fulgt og mere eller mindre deeltaget i Danmarks nyere Historie, ingenlunde ubekjendt, at den nuværende Cultusministers nærmeste Formand ikke sjældent i sit Liv, uden Tvivl imod sin Villie og maaskee uden sit Vidende, har gaaet Slesvigholstenernes Grænder. Jeg troer altsaa, at, selv efterat Haderslev Skole er bleven dansk, er det ogsaa fra den Side ingenlunde uvigtigt, naar der ikke opnaaes noget sær Væsentligt, at gribe ind i dette Punkt, og jeg skulde derfor fra et almindeligere Standpunkt betragtet ansee det for meget uønskeligt, om dette Spørgsmaal ialtfald først maatte kunne finde sin Afgjørelse som Led i et virkelig sammenhængende System, hvis øvrige Punkter da kunde ansees som faststaaende, faststaaende med den Indskrænkning, hvori alle menneskelige Indretninger ere det, men ialtsald længere end til næste Rigsdag og næste Finanslov. Det Gnefte, der i denne Henseende skulde gjøre mig tvivlsom, er netop det Punkt, som den sidste ærede Taler berørte, at